

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

01 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție  
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,  
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal Curții de Apel Bălți din 04 martie 2015, declarat de inculpatul

*Ungurean Alexandr Ivan, născut la  
01 martie 1972, originar și locuitor al s. Fundurii Noi,  
r-nul Glodeni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente  
penale;*

	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de fond:</i>	<i>17 octombrie – 26 noiembrie 2014,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>23 decembrie 2014 – 04 martie 2015,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>28 mai – 01 iulie 2015;</i>

**CONSTATĂ :**

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 26 noiembrie 2014, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, Ungurean Alexandr a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 2 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Gheras Andrei prejudiciul material de 5154 lei și moral de 5000 lei.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 24 iunie 2012, în jurul orelor 24:00, Ungurean Alexandr, fiind în stare de ebrietate, aflîndu-se pe stradă în apropierea casei sale, în s. Fundurii Noi, r-nul Glodeni, în urma unei certe, intenționat i-a aplicat lui Gheras Andrei o lovitură cu partea laterală a unui hîrleț peste corp, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 124 D din 11.10.2013 traumă închisă a abdomenului cu lezarea polului inferior al splinei și

hemoragie intraabdominală /2,200 ml/, care au dus la intervenție chirurgicală cu eliminarea organului infectat, calificate ca vătămări corporale grave.

Instanța a reținut că inculpatul a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală.

Instanța a indicat că vina inculpatului este dovedită integral prin probele administrate și a încadrat acțiunile lui în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea unui organ ori încetarea funcționării acestuia.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, că ultimul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, este de acord să restituie prejudiciul material, a recunoscut vina integral, fapt ce a simplificat mersul procesului penal, că a comis infracțiunea în stare de ebrietate, concluzionând aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

**3.** Procurorul a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executare.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată să fie admisă integral.

Apelantul a indicat că la pronunțarea sentinței, instanța a comis o eroare esențială privitor la stabilirea pedepsei, apreciind doar circumstanțele atenuante - contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, este de acord să restituie prejudiciul material, a recunoscut integral vina, fapt ce a simplificat evident mersul procesului penal, inclusiv judecarea cauzei.

Astfel, aprecierea ca circumstanțe atenuante a celor menționate supra ar fi o derogare de la pct. 35 a prevederilor HP CSJ a RM nr. 13 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364/1 CPP a RM de către instanțele judecătorești”, deoarece nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută la art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, circumstanța contribuirii active la descoperirea infracțiunii ori recunoașterea vinovăției, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

În atare situație, în speță circumstanțele atenuante apreciate de către instanța de judecată au un efect nul, deci de către instanța de judecată urma a fi apreciate doar circumstanțele agravante stabilite de către instanță.

Acest fapt constituie o derogare de la prevederile normei citate, deoarece inculpatul a menționat că este de acord să repare prejudiciul cauzat prin comiterea infracțiunii, astfel instanța urma să admită integral acțiunea civilă înaintată, suma solicitată în calitate de prejudiciu constituind un fapt reținut în rechizitoriu.

**3.1.** A declarat apel și partea vătămată Gheras Andrei, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasat prejudiciul moral de 40.000 lei și cheltuielile de asistență juridică de 1500 lei.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a luat în vedere faptul că el a suportat suferințe fizice și psihice în urma loviturilor primite, a fost internat în spital, unde printr-o intervenție chirurgicală i-a fost înlăturat un organ vital - splina. Până în prezent trebuie să respecte o dietă strictă și nici nu se poate angaja la un loc de muncă potrivit.

Instanța a neglijat faptul că dintr-un băiat sănătos s-a transformat în unul bolnav și neputincios, luând în considerație la examinarea cauzei doar circumstanțele atenuante, care ar putea diminua pedeapsa penală a inculpatului.

La emiterea sentinței instanța nu a luat în vedere prevederile legale, care în situația dată îi permit de a cere un prejudiciu moral în mărime de 40.000 lei.

**4.** Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2015, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Ungurean Alexandr a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 04 martie 2015.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Gheras Andrei prejudiciul material de 5154 lei, moral de 40.000 lei și cheltuieli de judecată în sumă de 1500 lei.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpat, luând în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, personalitatea inculpatului, poziția inculpatului față de fapta incriminată, prin sentința adoptată prematur a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului este posibilă în condițiile unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei, fapt ce în consecință a condiționat aplicarea unei pedepse blânzi în raport cu acțiunile infracționale comise de către acesta.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de poziția părții vătămate.

Reieșind din faptul că inculpatul a acționat intenționat, cauzând părții vătămate vătămări grave a integrității corporale, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condițiile izolării lui de societate cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

În temeiul menționat, aplicând față de inculpat o pedeapsă reală cu închisoarea, va fi atins scopul pedepsei penale, prin restabilirea echității, corectarea și reeducarea inculpatului, fiind ajutat să se corecteze și făcut să înțeleagă că trebuie să respecte legile și normele de conviețuire socială, având totodată și îndatoriri față de colectivitate și este supus numai îngrădirilor stabilite de lege în scopul exclusiv al asigurării recunoașterii și respectului drepturilor și libertăților celorlalți și în vederea satisfacerii cerințelor juste ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică.

Acțiunea civilă se confirmă prin probele prezente la dosar, și anume bonurile de plată demonstrează cheltuielile suportate de partea vătămată pentru internarea în spital, unde printr-o intervenție chirurgicală i-a fost înlăturat un organ vital și pînă în prezent necesită tratament. Respectivul cheltuieli sunt în legătură cauzală cu acțiunile inculpatului. Totodată, instanța a luat în considerație și suferințele fizice ale victimei, care de asemenea sunt în legătură cauzală cu acțiunile inculpatului.

**5.** Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că instanța de apel n-a ținut cont de un șir de circumstanțe care au fost stabilite pe caz.

El cu partea vătămată n-a avut nici un conflict, ultimul l-a tras de spate și ei au căzut. Nu a lovit partea vătămată, iar luînd în considerație că ei au căzut, nu exclude că partea vătămată ar fi putut să se lovească și să primească leziuni corporale, anume din acest motiv, din compătimire față de partea vătămată, el nu a negat vina .

Este de acord să restituie paguba materială care a fost încasată, însă ce privește încasarea pagubei morale, este nejustificat de mare. El prelucrează terenul și din acest venit întreține familia, care este compusă din patru persoane, doi copii minori și soția care nu lucrează și nu are loc de muncă.

Instanța de judecată a depășit limitele acuzării, a reținut că anterior el a fost condamnat, motiv ce i-a servit pentru agravarea pedepsei. El nu are antecedente penale și nu poate fi considerat că a fost condamnat anterior, instanța a ignorat prevederile legale la acest capitol, prevăzute de art. 111 Cod penal.

Totodată atît în instanța de fond, cît și în instanța de apel, partea vătămată nici a solicitat pedepsirea lui cu privare de libertate.

Instanța n-a dat eficiența faptului că penitenciarele din RM sunt supraîncărcate, fapt ce duce ca atare la încălcarea flagrantă a principiilor consfințite de CEDO fiind admis de către instanță aflarea lui în condiții degradante. În cazul dat el n-a negat vina, avea dreptul să beneficieze de opinia părții vătămate în ce privește pedeapsă, dar și de anumite privilegii care au fost prevăzute de lege.

Pedeapsa stabilită de către instanța de apel nici de cum nu reflectă realitatea stabilită pe caz.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

**6.** Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

**În al primul rînd**, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art.

430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

În această consecutivitate se reține că recursul ordinar al inculpatului este fondat în drept pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri pentru recursul ordinar - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5 din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu împrejurările concrete invocate în decizia contestată, inclusiv cele reproduse în pct. 4 din prezenta decizie, care ar fi esența circumstanțelor că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, care a afectat soluția instanței, fiind totalmente omisă argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens, cu specificarea unor concrete erori de drept în aspectul dat (*pct. 5 din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat, în acest aspect, nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

**În al doilea rând**, conform art. 420 alin. (4), 427 alin. (2) Cod de procedură penală, nu poate fi atacată cu recurs sentința în privința căreia inculpatul nu au folosit calea apelului. În recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele de nerecunoaștere a vinovăției specificate în recursul ordinar, nu au fost invocate de apărare și în apel, nefiind în genere utilizată de inculpat această cale de atac (*pct. 3-5 din decizie*).

Prin urmare, recursul ordinar în acest sens nu are niciun suport legal.

**În al treilea rând**, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul inculpatului (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concrete și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrii contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 4* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatei în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținînd cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite – pe caz una gravă, soldată cu cauzarea victimei a unei vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, cu înlăturarea-i unui organ vital, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, instanța de apel întemeiat concluzionînd că pe caz lipsesc circumstanțe capabile să fondeze aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar în condițiile izolării, de societate cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare (*pct. 4 din decizie*).

În această consecutivitate se reține că argumentul recurentului că partea vătămate nu a avut pretenții asupra pedepsei aplicate de prima instanță, este neîntemeiat. Or, acesta contravine opiniei părții vătămate, care conform procesului-verbal al ședinței de judecată a declarat în instanța de apel că nu este de acord și cu pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de fond (*f.d.170*).

Cu referire la remarca recurentului că instanța de apel a depășit limitele acuzării, deoarece a reținut că anterior el a fost condamnat, se atestă că instanța de apel, potrivit descriptivului deciziei adoptate, nu a catalogat antecedentul penal stins al inculpatului drept o circumstanță agravantă în aspectul prevederilor art. 77 Cod penal, dar ca una care ține de persoana celui vinovat, în sensul prescripțiilor din art. 75 Cod penal.

Mai mult, acest recurs denotă dezacordul cu modul în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau

reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursul ordinar vizat este și unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

### **D E C I D E :**

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Ungurean Alexandr Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2015, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 10 iulie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco